

САНА ОЛОХ

№ 9 (1988) • Кулун тутар 7 күнэ, 2025 сыл, бээтинсэ • 12+

Бу
нүөмэргэ

Отчуот

Бырабыыталыстыба отчуота
түмүктэннэ./3,4

Кэрэ эйгэ

Виктория Максимова:
«Быысапкаҕа интэриэһим
«Сатабылчаана» куруһуоктан
саҕаламмыта...»/5

Байанай

Хатылы сорсуннаах булчуга
– саһылы бултааһынҥа
өрөспүүбүлүкэ чөмпүйүөнэ./6

Ыччаттарга ГТО күрэҕэ ыытылынна

Улууска — бу күннэргэ. Күрэхтэһиигэ 34 ыччат биэс
көрүнгү кыахтарын, сатабылларын көрдөрдүлэр./2

■ ГТО күрэхин кыттылаахтара./МАРФА ПЕТРОВА ТУНДРИМТЭ

Тэттик

Көмөнү оноруу уҕараабат

Сотору кэминэн Чурапчы улууттан дойдубутун көмүскүү сылдьар байыастарбытын көрсө, гуманитарнай көмөнү илдьэ, дэлгээссийэ барыабы. Онуоха улуустуг бары тэрилтэлэрэ, нэһиликтэрэ бу күннэргэ малынан-салынан, аһынан-үөлүнэн, үбүнэн-харчынан туһааннаах көмөлөрүн онороллор. Бу бачымы бастагынан өйөөн, «Радость» оҕо сайдар киинэ, С.К. Макаров аатынан Чурапчытаагы гимназия кэлэктиибэ номнуо көмөлөрүн тиксэрдилэр. Ол курдук, оҕо сайдар киинэ үөрэ уонна бодоруоскай оттоох, этинг эппит мастаах, үрүҥ сылгы сиэллээх 120 устуука мөһөөччүгү, 24 флис толстовканы биэрдилэр. Флис толстовкалары оҕолор уонна педагогтар «Бастын иис» күрэҕэр тиктилэр. Оттон гимназия үлэһиттэрэ биир куул балыгы ыһаарылаан туттардылар. Быйылгы көмөҕө биир ураты бырайыагынан блиндаж чүмэчитин оноруу буолар. Гимназия бары оҕолоро, төрөпүттэрэ акцияга кыттан, уолсайа 200 устуука блиндажка, оҕулаҕа туттулар чүмэчини онордулар. Ону таһынан 250 салпаакка истинг сурук сурулуна.

Улуус Социальной пуондатыгар сана салайааччы ананна

Саргылана Николаевна Макарова бу тэрилтэ 15 сыл үлэлээтэ. Пенсионнай Пуонда эрдэбинэ, 2010 сыллаахха бастаан хаһаайыстыбаннай чаас сэбиэдиэсэһинэн кирибита, кэлин Ийэ хапытаалын биэрэр отдел салайааччытынан үлэлээбита. Кэргэннээх, оҕолордоох. Киниэхэ ситиһиллээх үлэни баҕарыабын! Бу иннинэ үлэлээбит Варвара Спартаковна Христофорова бочуоттаах сынныаланҥа барда.

«Албан ааттара өлбөөдүйбэт!» быыстапка аһылынна

Быйыл Улуу Кыайы 80 сылынан улуус дьаһалтатын, А.А.Саввин аатынан Чурапчытаагы история уонна этнография уонна И.М.Павлов аатынан Чурапчытаагы Бойобуой Албан аат түмэлин үлэһиттэрин көбүлээһиннэринэн «Албан ааттара өлбөөдүйбэт!» диир нэһиликтэр быыстапкаларын бастагынан Алаҕар нэһилиэгэ саҕалаата.

Тэрээһингэ Герой Гавриил Протодияконов хос сизнэ Прасковья Протодияконова эһэтин туһунан хоһоон эттэ итиэннэ сизн кийиитэ Софья Протодияконова быыстапканы билиһиннэрдэ, Алаҕар орто оскуолатын 10-с кылааһын үөрэнээччитэ Арчылаан Барашков Г.Д.Протодияконов олоҕун, бойобуой суолун сырдатта. Бойобуой Албан аат түмэлин дириэктэрэ Михаил Дьячковский: «Бу быыстапка уон күн тууро, атын нэһиликтэри салгы көрүөхпүт, бу сыл ахсыннытыгар Г.Д.Протодияконов төрөөбүтэ 115 сылын көрсө онон түмүктэниэ, улуустуг хас биридди нэһилиэгэ кыттыны ылан, сэрии суостаах сылларын устуоруйата хомуллуо», диир. Бу быыстапкага бэйэтин ураты оҥоһуктарын И.М.Павлов аатынан Чурапчы орто оскуолатын үөрэнээччитэ эмиэ көрдөрдө.

Чурапчыга күн-дьыл туруга

Кулун тутар
7 күнэ
БЭЭТИНСЭ

Кулун тутар
8 күнэ
СУБУОТА

Кулун тутар
9 күнэ
БАСКЫҤАНЫҤА

Кулун тутар
10 күнэ
БЭНИДИЭННЬИК

Кулун тутар
11 күнэ
ОПТУОРУНЬУК

Кулун тутар
12 күнэ
СЭРЭДЭ

Кулун тутар
13 күнэ
ЧЭППИЭР

-22° -37°

-21° -38°

-21° -37°

-18° -33°

-17° -31°

-17° -30°

-16° -29°

Өрөспүүбүлүкэ сонуннара

«Энергетика» хайысхаҥа
хамыһыйа мунһаҥа
ЫТЫЛЫННА

Айсен Николаев дойду Судаарыстыбаннай сэбиэтин «Энергетика» хайысхаҥа хамыһыйатын мунһаҥын ытта. Дойду эрэгийиниэригэр итининэн хааччыйыыга зоналарынан сыана олохтоһуотун мэхэниһийимин туһунан боппуруоһу көрдүлэр. Онуоха «альтернативнай хочуолунай» кизбинэн итинин иһин сыана мунгуууу таһымын олохтоһуун урут дойду улахан эрэ агломерацияларыгар туттулар буоллаҥына, быйыл кулун тутар бастаы күнүттэн кыра нэһилиэниһэлээх пууннар көһүөхтэрин сөп буолла. Оччовуна бу салааҥа эбии чааһынай инвестицияны тардар кыахтаналлар. Ити мэхэниһийимин тулсаран кизгик туттарга эбии дьаһаллары ыларга быһаардылар.

Элбэх оҕолоох ыалга сир
учаастагыт биэрийгэ үлэ
күүһүрүү

Ил Дархан Борокуратуураны кытта ыппыт мунһаҥар бырабыталыстыбаҥа уонна муниципальнай тэриллинлэр салалталарыгар элбэх оҕолоох дьэ кэргэнигэ сир учаастагыт биэрийгэ үлэни күүһүрдэр соругу туруорда. Айсен Николаев өрөспүүбүлүкэ борокуруора Максим Попов бу хайысхаҥа үлэ түмүктэрин муниципальнай тэриллинлэр рейтингэрин уонна баһылыктар үлэлэрин көдүүһүн сыаналыыр көрдөрүүлэр ахсааныгар киллэрэргэ этигин өйөөтө. Сир учаастага кырыымчыгыт боппуруоһун быһаарарга, нэһилиэниһэлээх пууннар кыраныссаларын кэпсэтэргэ генеральнай былааннары огорон, көбүдэһиннэрэр ирдэнэр. Ил Дархан сир учаастагыт онугар бориллэр биэр кэмнээх харчынан төлөбүр кээмэйин үрдэтэргэ, тутулар хайысхатын кэпсэтэргэ, уопсай үбүлээһини улаатыннаарга соруудаата.

Арасыйа Дьоруойун
Андрей Григорьевы –
Тутаны чиэстээтилэр

Ил Дархан Арасыйа Дьоруойун Андрей Григорьевы-Тутаны чиэстээһингэ, киниэхэ үрдүк наҕарааданы дойду Бэрэсидьиэнэ Владимир Путин Аҕа дойдуну көмүскээччи күнүгэр мээһэ туттарбатаҥын бэлэстээтэ. «Владимир Владимирович наҕараадалааһын иннинэ мээхэ эрийэн, Андрей Григорьев хорсун быһымтыттан сөхпүтүн, булгуруйбат модун санаатын күүскэ сыаналаабытын, манньк байыастардаах буолан бийиги куруук кыайылаах тахсаһыт», - дьэ эппитин тизэртэ. Айсен Николаев Дьоруойга 1,5 мөл. солкубайдаах сэртификэти туттарда. Андрей Николаевич дойду Бэрэсидьиэни кытта көрсүбүт долгутуулаах түгэниэрин кэпсэтэ. Ил Дарханга, өрөспүүбүлүкэ олохтоохторугар ахсаабат көмөлөрүн иһин махтанан туран, Айсен Николаевка бэйэтин бэлэһин - саха быһаҥын туттарда.

ДСК собуота сагалыы
тыыннанан үлэҥэ киирдэ

Айсен Николаев урукку сылларга өрөспүүбүлүкэҥэ тутуу салаатыгар улахан мээстэлээх ДСК собуотун сагалыы тыыннан, дьэ тутуутун сыаҥын үлэтэ сагаламмытын биллэрдэ. Сагарды бастаы түһүмэҥэр тутуу блоктарын огорон таһары бастаы лиһиниһэтэ үлэҥэ киирдэ. Бу аҥаардастыы огорон таһарыыга эрэ буолбакка, тутуу эйгэтигэр каадырдары бэлэмнээһингэ тирэх буолуоҥа. Ил Дархан тэрилтэ судаарыстыбаннай хампаанһа быһымтынан сайдыы саҥа таһымыгар тахсан, салгыы үлэлииритэр эрэнэрин биллэрдэ. Тэрилтэ сылга 35 тыһ. кв. мизэрэҥэ тийэ дьэни таһаарар, 170 киһини үлэһэн хааччыйар кыахтанара. Сагарды иккис түһүмэҥэ 2026 сылга былааннаар, ол собуот огорон таһарыытын икки төгү улаатыннараҥа.

СӨ Ил Дарханын уонна Бырабыталыстыбатын
пресс-сулууспата.

Ыччаттарга ГТО
күрэҥэ ЫТЫЛЫННА

Улууска — бу күннэргэ. Күрэхтэһиигэ 34
ыччат биэс көрүнгэ кыахтарын, сатабылларын
көрдөрдүлэр.

Марфа ПЕТРОВА

А.К.Софронов аатынан Спорт комплексигар ГТО нуорматын туттарыыга Чурапчы улуусун ыччатын эрийсиһэлээх күрэхтэһиһэ буолла.

Бу тэрээһин «Муус устар» өрөспүүбүлүкэтээҥи ыччат бэстибээлин иһинэн ытыллар «В Год защитника Родины – будь готов к ГТО!» күрэхтин улуустаагы сүүмэрдир түһүмэҥэ буолар.

Уопсайа 34 ыччат биэс көрүнгэ - челночнай сүүрүүгэ, сиртэн анһынымыга, пресс качааһыныгар, тардыныыга уонна наартаны ойууга кыахтарын уонна сатабылларын көрдөрдүлэр. Күрэхтэһин түмүгүнэн саамай үрдүк көрдөрүүлэри ситиһэн кыайылаахтарынан ааттанылар:

18-19 саастаахтарга - кыргыттарга I мизэстэ Валерия Иванова, II мизэстэ Саша Степанова, III мизэстэ Дарья Чемезова, уолаттарга I мизэстэ Гаврил Семенов, II мизэстэ Вадим Федоров, III мизэстэ Эрчим Гуляев буоллулар.

20-24 саастаахтарга - кыргыттарга I мизэстэ Милена Белолубская, II мизэстэ Вероника Егорова, III мизэстэ Инесса Ма-

ГТО нуорматын туттарыы түгэһэ. ААПТАР ТҮӨРИИТЭ

карова, уолаттарга I мизэстэ Тихон Тимофеев, II мизэстэ Алексей Максимов, III мизэстэ Дамир Макаров ытлылар.

Ону сэргэ 25-29 саастаахтарга I мизэстэ Николай Михайлов, II мизэстэ Ньургун Келин буоллулар. Кыайылаахтар улуус чиһин «Муус устар» өрөспүүбүлүкэтээҥи ыччат бэстибээлигэр көмүскүөхтэрэ. Онон эдэр спортсменнарбыт тус кыахтарын, бэлэмнэрин үрдүк таһымга көрдөрөллөрүгэр эрэнэбит, кинилэргэ ситиһинилэ-

ри баҕарабыт.

Бэлэстэһэн эттэххэ, кулун тутар 17-22 күннэригэр «Муус устар» бэстибээл V-с төгүлүн ытыллыаҥа, Улуу Кыайыы 80 сылыгар итиннэ Арасыйаҥа уонна өрөспүүбүлүкэҥэ биллэриллибит Аҕа дойдуну итиннэ Ийэ дойдуну көмүскээччи сылларыгар ананьаҥа. Бу улахан түһүлгэ 12 хайысханан үлэлэһэн, араас эйгэтэн өрөспүүбүлүкэ бастыы, эдэр эрчимнээх ыччатын түмүөҥэ.

Үтүө холобур. Аахсыйаттан
киирбит үбү пааматынньык
пуондатыгар анаатылар

Людмила ГОРОХОВА

Д.П.Коркин аатынан өрөспүүбүлүкэҥэ спортнай эрэллэри бэлэмниир Чурапчытаагы интэринээт-оскуола быйыл «Георгиевская лизэнтэ - бэйэ илиһинэн» дьэ аахсыйа тэрийдэ.

Манна хас биридди кылаас үөрэнээччитэ, төрөппүттэр, кэлэктиип георгиевская лизэнтэлэри огорон атымылан, 114 тыһымча 600 солкубайы киллэрдилэр. Ону Аҕа дойду Улуу сэриитин кыттыылааҥа, артиллерист Гаврил Дмитриевич Протодажковка аһамыт пааматынньык туруоруутун пуондатыгар анаатылар.

Улуус дьаһалтатын нэдиэлэтээҥи планеркатыгар Интэринээт-оскуола дириэктэрэ Станислав Захаров аахсыйаттан киирбит үбү Степан Саргыдаевка туттарда.

«Оҕолорбут онорбут георгиевская лизэнтэлэриттэн биэр бастаынан байыаннай дьайыы кыттымылааҥар Виталий Матвеевка туттарбыппыт. Үлэлэрибитин нэһилиэкпит тэрилтэлэрин икки ардыларыгар ытыллыыт бэстибээл кыттымылаахтара, бу күн-

Оскуола салалтата киирбит үбү Степан Саргыдаевка туттараллар. ААПТАР ТҮӨРИИТЭ

нэргэ биһиэхэ кэлэ сылдыбыт спорт министриһитэтин испэсалиһтэрэ, оскуолабыт үлэһиттэрэ, төрөппүттэрэ атымылаһан, аахсыйабытыгар улахан көмө буоллулар. Ону тэҥэ, оҕолорбут бу аахсыйа чэрчитинэн НПК-ларга кыттан ситиһиниллэр», - дьэ интэринээт-оскуола дириэктэри интэр үлэҥэ солбуйааччы Татьяна Решетникова билиһиннэрдэ.

Кулун тутарга Чурапчы улууттан дойдубутун көмүскүү сылдыар уолаттары көрсө, гуманитарнай көмө илдэ дэлэҥээссийэ барыахтаах. Манна спортнай оскуола кэлэктиипэ,

бэтэрээһинэрэ кылааттарын киллэрэн, хаха сизэккэлэри баайдылар. Ол курдук, уопсайа 18 мизэстэ үһүннээх үс хаха сизэккэни улуус баһылыгыт солбуйааччы Алексей Лобановка туттардылар.

Ити курдук, Д.П.Коркин аатынан өрөспүүбүлүкэҥэ спортнай эрэллэри бэлэмниир Чурапчытаагы интэринээт-оскуола кэлэктиипэ оҕолорго патриотическай тыһыны иһэрэр, байыаннай дьайыыга ытык иһэһин толоро сылдыар уолаттарга көмө буолар. Кинилэр үтүө бачымнара атыттарга холобур буоллун.

Уопсай түзүлүш олохтооду изилдениши СӨ ситериклээх бы-
залыгы 2024 сыллаагы үлөтүн
00 % сөптөөдүксө сыналдааты-
ар.

Виктория Максимова: «Быысапкаҥа интэриэһим «Сатабылчаана» куруһуоктан саҕаламмыта...»

Кэрэ эйгэтэ. Бэйэ дьыалатынан дьарыктанар иистэнньэг-бүгүнгү хаһыаппыт ыалдьыта

Наталья СИБИРЯКОВА

Чурапчыбыт сиригэр-уотугар талба талааннаах, айартулар дьобурдаах, уран тарбахтаах дьон күн бүгүн үлэлиин-хамсыы, сайдар кэскили түстүү, сана суоллары тобула сылдьаллара киһини үөрдэр.

Кэлэн иһэр сааскы магнайгы бырааһынньыгы — Аан дойдутааҕы кэрэ аҥаардар күннэрин көрсө биир оннук киһини, талах курдаах талыы Таатта сириттэн төрүттээх иистэнньэг Виктория Максимова туһунан сырдаттахпыт. Кини тигэн, быысапкалаан таһаарыт оҕоһуктарын көрдөххө, кэрээ кыттыспыт тэҥэ сананаһын, хас биридди киһи туох эрэ ураты буочардааҕар өссө төгүл бигэттик итэ-бэйэбин.

Виктория Викторовна аан бастаан быысапка кэрэ эйгэтигэр интэриэһи уһугуннарбыт учууталын, «Сатабылчаана» куруһуок салайааччытын Мария Варламованы махталынан ахтар. Кини илиинэн быысапкалырга уһуйбута Виктория сүрээтэр сөҕөн, ол сатабылын сайыннаран, манна Чурапчыга кэлэн баран «Арчы» үөһэтэр-производственной киинигэ иискэ үөрэнэн, салгы араас куурустары ааһан, талаана арыллан барбыта. Хаһыаппыт дьоруойа ол иһинэ норуот маастара Надежда Ахматова салайар куруһуоктар кириэн, төрүт саха нийигэр ылсан, тикпит былыргылыы саха дьахтарын соно өрөспүүбүлүкэҥэ иккис миэстэ буолары ситиспитэ.

Виктория Викторовна чугас дьонун сүбэтинэн социальнай хантыраакка бизнес-былаан оҕостон көмүскээбитэ, 2022 сыллаахха бу көмө үбү ылан, аныгылыы быысапкалыыр улахан массыына атыыласпыт. Эрдэ «эигэ» ньыматынан боростуой массыынанан быысапкалыыр эбит буоллаҕына, бу билигини массыыната көмүүтэр нөҥүө холбонон ойуу түһэрэр кыахтаах, оһуор түһэрэрин, бэл, төһө сап хаалбытын көрдөрөр анал экраннаах. Социальнай хантыраагынан 250 тыһынча ылбытыттан биир да кэплий-кэтин эңчирэппэккэ, орубуна бу суумаҕа атыылаһыллыбыт быысапкалыыр массыына сыманата билигин, Виктория этэринэн, 400-чэкэ тыһынча солкуобай буолбут. Бу тизиньикэтин көмөтүнэн Виктория Викторовна араас эмблемэлэри, дьон аатын, гербалары уо.д.а. онорор. Онно анаан кини төлөбүрдээх анал дизайнер кууруһугар үөрэммитэ. Ситиһил-

либитинэн тохтоон хаалбакка, олох сайдыытын кытта тэҥнэ хардымлаан, санаы билэргэ-көрөргө дьулуһар.

Виктория саамай сөбүлээн ылсара кэрэ аҥаардарга аһаҥыт дьобуус суумка буолар. Эриэккэс көстүүдээх, араас оһуордаах-мандардаах тупсабай суумкалары онорон таһаарытын дьон-сэргэ кэбээстик атыылаһар. Этэргэ дылы, кини оҕоһуктара тупса буочардаах, ураты көрүннээх, ханна да хатыламат авторскай буоланнар, бэл, Арасыйыа атын куораттарыттан, Кытайтан тийэ ылаллар. «Көҕүлүк айарбын-тутарбын ордорор буолан, дьонтон сакаас ылбаппын. Ыҕылыһан, ыктаран үлэлиирбин сөбүлээбөппүн. Ол кэриэтин бэйэм харахпар хайдах ойуулаабыппын тутан-хабан, быһытын-таһаатын таһааран, кизгэтэн-тупсаран онорон баран, бэлэм оҕоһугу социальнай ситимнэ атыылыһар дьон таһаардым эрэ, тутта ылаллар. Эмблемэлэргэ, гербаларга, дьон аатын түһэригэр эрэ кэлэтиип сакааһын ылаахпын сөп», — дьон Виктория үлэтин кылгастык билиһиннэрэр.

«Киһи олоһун туһаары үөрэнэр» дьон мээһэҥэ эппэтэр. Хаһыаппыт бүгүнгү ыалдьыта эмиэ биир сиргэ тохтоон хаалбакка, күн бүгүнгэ дьэри үөрэнэр. Социальнай хантыраагынан ылыммыт тизиньикэтин кыаһын толору туһанаары, дизайнер онлайн кууруһун ааһан сэртификэттэ туһута. Ол иһинэ куруһуокка иһинэн үлүһүйэн туран дьарыктаммыта.

«Утум» дьэтигэр үлэлиир Надежда Ахматова салайааччылаах «Силик» куруһуокка сылдыбытым мээхэ элбэи биэрбитэ. Надежда Прокопьевна олус дириҥ билиилээх, кизгэ эйгэлээх учууталым, настаабынныгым буолар. Мин «Силиккэ» кириэммин бу сахалыы соммун тикпитим, элбэххэ үөрэммитим, билбитим-көрбүтүм. Урукку кэмнэртэн ыра санаа онгостубуппун олоххо киллэрэн, барытын илиибинэн тигэн, силигин ситэрэн, сонум өрөспүүбүлүкэҥэ тийэ миэстэлэспитин улахан ситиһибинэн ааҕабын. Манньык улахан үлэ үгүс сырамы эрэйэр. Холубур, аҥаардас тигиитигэр 9 ый барбыта. Онтон бытархай оһуора, тупсарыта — эмиэ туһунан дьаныардаах үлэ. Киһи баҕа санаата олус улахан уонна тулуурдаах, тигэһэр тигэрдэр дүккүрдээх буоллаҕына, туох барыта олоххо кириэр дии са-

ныбын», — дьон Виктория Викторовна кылгастык кэпсир.

Манна таһынан Виктория фотостежка дьон ньман олустэ-

Видео
бу ситэнэн
кириэн
көрүҥ

Дьарыктаммыт дьоруой тус аһаҕыттан ылыһына.

Бастын үлэһиттэр наһараадаланналар

Тэрилтэ түбүгэ. Кэпэрэтиип алта үлэһитэ Сочинан, Москванан босхо күүлэйдээн, сынньанан кэллилэр

Людмила ГОРОХОВА

Улууспутугар нэһилиэтинньи сылы эргиччи сибиэһэй, бэйэ аһынан хааччыа олорор тэрилтэнэн «Чурапчы» ТХПК буолар. Былырынныгы үлэ түмүгүнэн эти, үүтү туттарыыга былааннарын толорон, күн бүгүн ас – үөл лааппыларыгар дэлэччи атылыыллар.

Бүгүнгү хаһаппытыгар тэрилтэ салайааччыта Николай Петров кэпэрэтиип үлэтин-хамнаһын, ааспыт сыллаагы ситиһиннэрин, бастыг үлэһиттэрин туһунан кэпсэтэ.

●●● Былырынныгы сыл түмүгүнэн, кэпэрэтииппит көрдөрүүтэ түпсөн, бастыг үлэһиттэритин наһараадалаабыт. Ол курдук, олунньуга «Чурапчы» ТХПК үчүгэй үлэлээх алта үлэһитэ Сочига, Москвага сынньанан кэллилэр. Кэпэрэтиип кэлэ-бара айан ороскуотун уонна түспүт сирдэрин талабурун 100% уйууна.

Алабардаагы үүт сыабын маастара Саргылана Эверстова, Чакыр нэһилиэгин маастара Татьяна Михайлова, Хадаар нэһилиэгин маастара Надежда Климова, Хахыйах учаастагы маастара Ксения Никитина, Кытаанах нэһилиэгин маастара Анна Бояркинова уонна Болтоно нэһилиэгин тутар пуунун сэбиэдиссэйэ Галина Слепцова

12 күн устата сынньанан, сирдоду көрөн, сэргэхсийэн кэллилэр.

Сочи куоракка аҕыс күн тохтоон, дьон сөбүлээн күүлэйдир «Красная поляна», «Роза хутор» дьон сирдэргэ сырыттылар. Абхазияга тахсан киирдилэр. Муорага күүлэйдэтилэр, олимпийскай дэриэбинэни көрдүлэр. Дойду тэбэр сүрээһэр — Москвага үс күн устата сылдьан, кыһыл болуоссаты, куорат кэрэ миэстэлэрин көрдүлэр. Үксүлэрэ сокуруу сылдыббатах буолан, албэги көрөн-истэн кэлэн, тэрилтэлэригэр махталлаа улахан.

Түөрт сыл буолан баран, үүккэ, соҕуотупкаа былаамыт туолан, бу дьаһал тэрилиннэ. Ааспыт 2024 сыллаахха 4 тыһынча 893 туонна үүтү соҕуотупкалаабыт. Ол эбэтэр, былаамытын 104,3% толордубут. Иннинээҕи сылы тэҥнээн көрдөххө, 16,6%-нан элбэх үүтү соҕуотупкалаан, 669 туоннаны астаабыт. 30 туоннанан элбэх арыны онгортон, күн бүтүгүгэ диэри Чурапчыбыт дьонугар аахсыһалаах арыны атыллы олоробут. Арыы киһлэтэ 1200 солкуобайга дьааһыга 12000 солкуобайга атылланар.

Кэккэ сылларга былаамытын толорбокко, үпкэ-харчыга улаханлык оҕустарыппыт. Ол эрэри, былырын сөптөөх үлэни тэрийэн, үүтү туттара сылдыббатах, сүөһү төбөтүгэр

харчы ыла сылдыбыт дьоммут үүттэрин туттаран, бу ситиһи кэллэ. Онон улууспут үүт туттарааччыларыгар, бааһынай уонна тэриллэлээх хаһаайыстыбаларга улахан махталбытын тиэрдэбит.

Бу ситиһиһит биһир улахан оруолун «Убойный корм» ылар. 2022 сыллаахтан «Мындааһаа» ТХПК 18 компоненнаах комбикорму аҕалан, салгыы Мугудайга Илья Дьячковскай, Одьулунга «Комплекс» бааһынай хаһаайыстыба туһунан, билигин көрдөрүүлэрэ лаппа түбүстэ. Үс туоннаны ыы ололорлор, өрөспүүбүлүккэ биһир бастыгнар ахсааннарыгар бааллар.

Онон ааспыт сылга биһиги бородууксуйабыт элбээн, ааһан эрэр кыстыкка быстыбата. Мааһымынча дэлэйдик атыллана турар. Маны таһынан, бородууксуйабытын ыаллы улуустарга уонна Томпого, Дьокуускайга атыллы олоробут. Уопсайа 70 көрүүгү бородууксуйаны онгортубут. Күннэтэ 50 көрүүгү онгортон атыллыбыт.

Күн бүгүн үүт соҕуоттаахпыт, халбаһылары, полуфабрикаттары онгортон сыахтардаахпыт уонна кулиариялаахпыт. Маны сэргэ түөрт мааһымынчаахпыт. Урбааньыттары кытта үлэлэһэн, дьоммут-сэргэбит натуральнай аһы аһы ололорлор. Үөрэхтээһин эйгэтин тэрилтэлэрин кытта үлэлэһэн, оҕолор-

бут сибиэһэй, олохтоох аспытын аһымылар.

Ааспыт сылга улууспут нэһиликтэрин барытын, ону тэнэ биэс кырымы учаастагы хаһан, 23 нэһилиэнньэлээх пуунтан үүт тутан астаабыт. Нэһиликтэргэ эрэ буолбакка, үс кырымы учаастакка арыы сыабын үлэлэтэн, дьон эбии дохуоттаннылар. Уопсайа, 400-чэкэ мөлүйүүннээх дохуоту аадыстылар. Үүтү туттарыы сыаната 80 солкуобайга үрдээбитигэр, дьон интэриһэ улаатта, быйыл өссө элбэх киһи үүт туттарарга санаммыта олус үчүтэй.

Бу күннэргэ улууспут нэһиликтэрин барытын кэрийэн, үүт туттарыан бадалаах дьону кытта кэпсэтэн, быйыл туруо-

руллубут соругу толорорго бэлэммит.

Уопсай үлэ-хамнаска улуус салалтата, баһылыкпыт Степан Саргыдаев, улуус дьокутааттарын Сэбиэтэ, бэрэссэдээтэл Яков Оконешников улаханлык ойуулар. Маны тэнэ, нэһилиэк баһылыктара эмиэ утары баран, үлэ-хамнас тэриллэн, ситиһилэр кэллилэр. Быйыл үс нэһиликтэ саага арыы сыабын тутар былааннаахпыт. Сыланга, Чыаппараа уонна Бахсыга ту-густоохпыт. Онон биһиги олох хаамытынан тэҥиэ сайдан, саага оборудованиелары туруортаан, өссө элбэх бородууксуйаны онгортон кэскиллээх былааннардаахпыт.

Байанай. Хатылы сорсуннаах булчута – саһылы бултааһынга өрөспүүбүлүккэ чөмпүйүөнэ

Сэмэн ЖЕНДРИНСКЭЙ

«Булт диэн баран мунука ытаабыт» диэн сахага бэргэн этии баар. Биһир оннук сонордугунан Хатылы нэһилиэгин олохтооҕо, сааһын тухары сылгыһыт Александр Аполлонович Федоров буолар.

Былырын 2024 сыл ахсынныгыттан садалаан, Хатас бөһүөлэгиттэн булчут Иван Ксенофонов көбүлээһининэн, саһылдыттарга анаан өрөспүүбүлүккэ күрэхтэри тэриллэбитэ. Күрэхтэһи олунньу 28 күнүгэр түмүктөннэ. Манна Орто Халыма улууттан Алексей Винокуров, Чурапчы Арыылааһыттан Николай Попов, Нам Бөтүгүттэн Петр Кириллин, Уус Алдан Дүпсүнүттэн Николай Новгородов, Амма Бөтүгүттэн Гаврил Непомнящий, Уус Алдан Түүлээһиттэн Николай Охлопков, Ньурбаттан Николай Бурнашев, Ньурба Чаппандатыттан Карл Егоров, Чурапчы Хатылыттан Александр Федоров, Чурапчы Одьулунуттан Михаил Сивцев, Уус Алдан Тандатыттан Василий Готовцев, Айаал Готовцев, Мэҥэ Хаҥалас Маттатыттан Петр Марков уонна Амма Абадатыттан Афанасий Осипов

курдук ааттаах-суоллаах, күн бүгүнүгэр диэри күндү түүлээх соноругар сылдыар булчуттар кытынымылар.

Уопсай түмүккэ, 57 саһылы бултаан, Хатылы нэһилиэгиттэн Александр Аполлонович Федоров туох даһаны мөккүөрө суох эрэллээхтик бастагы миэстэни ылла. Иккис миэстэҕэ 33 саһылы бултаан, Одьулун нэһилиэгиттэн Михаил Петрович Сивцев таһыста уонна үһүс миэстэни Нам улуутун Бөтүн нэһилиэгиттэн 29 саһыллаах Петр Николаевич Кириллин сурунна.

Биһир үтүө күн Хатылы нэһилиэгэр тахсан, кыайы-

лаагы көрсөн ирэ-хоро кэпсэтибит: «Бу энээр улаханлык ким даһаны бултаабат буолан, илининэн-арбаанан, хоту-соҕуруу барытынан сылдыабын. Саһыл үөскээбитэ ыраатта, сылтан сыл өссө элбээн иһэр. Ити кыыл хоромньута баһаам — туох баар көтөр-сүүрэр сымытын бүтүннүүтүн хомууан сиһир, алааска киирэн барытын тигсирийэн көрдүү сылдыар буолар. Чымчаах уйатыттан садалаан, куобаха тийиэ барытын сиһир. Барыларын чааркааннаан ылабын. Сэрэх бөрө кыыл, кылаабынайа, сыккын ылымын наада. Чааркааннарын наар оргутабын, ыраас-

тыбын, күөх от сыатыгар оргутан, тигир сытын сүтэрэбин, итинниктэргэ салгынын эҥин учуоттаан итэҥин. Сүлүүтүн, тигиритин барытын бэйэм онгортубун. Булка ким даһаны илдьэ сылдьан уһуйбатаа, арааһа, айылга бэйэтэ оннук айыт быһылаах. Ийэлээх аҕам учууталлар этэ, аҕам олох кырабар өлбүтэ. Иннэ гынан, киһини өйдүүр буолуохпуттан чаарканымын, кутуйах бөдөнү туттаран, аттынаагы ыалларбыт кутуйахтарын барытын итигэстээн, ол быһыгар кууруссалары кытары хаптаран мөһүлүлэрим. Оскуолаҕа киирбиз инниттэн 5-6 саасыттан чааркаан итэр этим. Саһыл билигин сыанаа турбата бэрт. Онон бултаһа да сатаабаттар, үлэҕэ наһаа элбэх. Ити 57-тэн түөрдэ кэрэмэс, олох сэдэх буолар. Күрөс тэриллэн, ахсынны ыйтан садалаабыппыт. Дьингэр, саага дьыл кэнниттэн бултаһар буолар этибит. Бэйэн көрөрүгү курдук, күрэхтэһи түмүгүнэн, барыта холбоон, быйыл 219 саһылы бултаабыт, үчүгэй көрдөрүү. Чааркаамытын бэйэбит хааччынабыт, лицензияны биэрэ тураллар. Аны хоромньулаах кыыл буолан кубуотата суох, ахсааныгар улаханлык кыһамматтар быһыны-

лаах. Тириилэрбин «Сахабултарга» киллэрэн туттарбытым. Бу кэлин билэн, туттарбытым кэнниттэн наадыан туоһулаһаллар, чааркааннарыбын барытын аспитим, бүттэхпит дии. Хаар чараас буолан быһылаах — астарын түргэнник булунар буолан сыалаахтар, быйылгы саһыллар үчүгэйдэр, саамай улааппыта туруору туттааха, кутуругун төрдүгэр диэри 150 см баар быһылааҕа. Тириитэ чараас буолан сүлэргэ эҥин үлэтэ иһспэрэй буолар», — диэн күрэх кыайылааҕа Александр Аполлонович күлэ-үөрэ сэхэргиир.

Дэ ити курдук, булчут киһи күннээҕи түбүтүн быһа тутан кэпсээтэххэ, итинник. Александр Аполлонович биһиргэ төрөөбүттэрэ бары улахан үөрэхтээх, учуонай дьон буолаллар. Арай киһи, биһиги дьолбутугар дьэххэ дуу, тыа сиригэр олохсуйан, харытын ньыппарынан күүстээх үлэҕэ сылдьан, саха киһитин сиринэн сыспай снэллээби иттэн, хара тыа күндү түүлээгин сонордоһон, билигин Хатылы нэһилиэгэр быр-бааччы тэринэн олоһор ыал буолаллар. Киһилэргэ бары үтүөнү, кэрэни баҕарыаһын.

Гастрономической кизэһээни аһылык аан бастакытын ыытылынна

Сэргэх дьаһал. Чурапчытаабы спорт институтун остолобуойугар «Алаас аһа» гастрономической кизэһээни аһылык ыытылынна

Марфа ПЕТРОВА

Бу сонун тэрээһин «Путешествие во времени: Вкусы предков» бырайыак чэрчитинэн, урбаанныт Ульяна Заровняева көбүлээһининэн Татьяна Илларионова салайааччылаах «Аптаах бурдук» остолобуойдуун улууска аан бастакытын буолла.

«Алаас аһа» диэн тэрээһин аата да этэринин, менюга баар хас бириднэ бүлүүдэ ингридиентинэн Чурапчы алаастарыгар маччийбит сүөһүбүт, сылгыбыт этэ-аһа аар тайҕабыт көтөрө-сүүрэрэ уонна алаастарбытыгар, тыаларбытыгар үүнэр сүмэһиннээх үүнээйилэр туһанылыбыттар. Ол курдук, салиһинэй бурдук саламаата, биир да унуоҕа суох буспут собо, балык минниттэн дырыһаанкы, илдьи мэйилибит сүбүөкүлэ тумата уо.д.а. бииртэн-биир ураты амтаннаах бүлүүдэлэри Саха сириг биллиилээх шеф-повардара — «Усадьба Атласовых» ресторанта Николай Атласов, «Азимут» отелтан Денис Бурцев, «Парус» дьиз кэргэн рестораныттан Михайло Власов, «Муус Хайа» ресторанта Антон Евграфов уонна «Республика» ресторанта су-шеф, бэйэбит ыччаппыт Петр Аммосов астаан-үөллээн бэлэмнээтилэр. Асчыттар мустубут дьонго бүлүүдэлэри бэлэмнээһин кистэлэннэрин көрдөрдүлэр, ас нөҥүө туох өйдө-бүлү тиэрдэллэрин сырдаттылар.

Ульяна Заровняева, ааптар:

■ Гастрономической кизэһээни аһылык түгэннэрэ. ААПТАР ТУҢАРИТЭ.

●●● Былырын Өймөкөөнҥө буолбут гастрономической бэстибээлгэ сылдьан, Саха сириг бренд-шеф повара Николай Атласовы Чурапчыга ыгырар санаа үөскээбитэ эрэри, чопчу идийэим суоҕа. Ол курдук аҕыйах кэм ааспыт. Онтон Мындабаайыга салиһинэй бурдугу үүннэрэр Данил Павловы кытта үлэлэһэн, Чурапчы килиэбин буһаран сабалаабытым. Урут өбүгэлэрбит салиһинэй бурдуктан аһаан-сиэн олордохторо дии. Ону санаан, саламаат астаан боруобалаан

көрбүтүм, наһаа үчүгэйдик табыллыбыта. Ол кэмнэ аны орубуна Прокопий Екечьев туойунан онгоруу маастар-кылааһыгар сылдьан, туой иһиккэ ас астыр санаа кирибит. Онон туой иһиккэ саламааты, лэппиэскэни, балык миннин, эт аһы буһаран көрбүтүм, олус минньигэс, ураты амтаннаах буолан тахсыбыта. Онно дьэ, «Алаас аһа» диэн гастроужин тэрийэр идийэ кирибит. Буһарбыппытын барытын хаартыскага түһэрэн, Николай Атласовтаахха ыппыппытын сэргээбиттэр. Онон

хайдах эрэ үлэбит чөлчөкитик сабаламмыта. Бу көбүлээһинмитин улуус дьаһалтата, Чурапчы нэһилиэгин урбаанныттар, «Мой бизнес» киин, улуустаабы культуура салалтата, «Үөрүү» оҕо сайдар киинэ, олохтоох асчыттар сүүрэн-көтөн, кизэргэтиитин тэрийэн, астааһынҥа көмөлөһөн, үбүнэн өйөөн олоххо кирирдэ. Манньык улахан тэрээһини бары түмсэн кыайдыбыт. Түгэнинэн туһанан, бары көмөлөспүт дьоммор, кэлбит ыалдьыттарга махталбын тиэрдэбин. Инникитин да олохтоох онгортон

таһаарыыны сайыннараарга манньык түмсүүлээхтик үлэлиэбин-хамсыабын. Тус бэйэм Чурапчыга үүнэр бурдугунан нэһилиэһиннээни хааччыйар сыалтан улахан кыамталаах миэлигэни атыкылааһахпын баһарабын.

Бу ас култууратын көрдөрөр тэрээһингэ 80-ча киһи сырытта. Амматтан, Тааттааттан, Дьоккуускайтан анаан-миннэн кэлэн бардылар. Дьон уопсайа 6 бүлүүдэни амсайдылар. Кинилэр хас бириднэ бүлүүдэни сөбүлээбиттэрин билиэтээтилэр.

Новости республики

Алексей Колодезников: «Сахатранснефтегаз» проводит масштабные работы по реконструкции газопровода

Национальная нефтегазовая компания «Сахатранснефтегаз» проводит масштабные работы по реконструкции газопровода высокого давления, построенного в 1969 году в микрорайоне Марха города Якутска.

Об этом в своем телеграм-канале сообщил генеральный директор компании Алексей Колодезников.

«Всего будет заменено более 500 метров газопровода трубы с ДУ200 мм на 500. Работы ведутся силами строительного участка Управления

газораспределительных сетей. От данных сетей газом обеспечиваются дома жителей и объекты в Мархе, Жатае, Тулагино, Сырдахе и Кангалассах», — сказал Алексей Засимович.

Замена газопровода позволит увеличить пропускную способность газовых сетей и обеспечит безопасность и надежность газоснабжения данного района.

«Полная реконструкция позволиткратно повысить надежность газоснабжения, ликвидировать дефицит пропускной способности газовых сетей и создаст возможность подключения к сетевому газу порядка 250 домохозяйств».

новых домов жителей Якутска», — отметил Алексей Колодезников.

Кроме того, в рамках обеспечения надежности и ликвидации дефицита газа на территории городского округа «город Якутск» будут построены новые сети газораспределения в районе ул. Набережная, мкр. Марха, с. Тулагино. Благодаря этому будут созданы условия для подключения к сетевому газу порядка 250 домохозяйств.

Пресс-служба АО «Сахатранснефтегаз»

Будьте внимательны: в Чурапчинском районе продолжают случаи мошенничества

На территории Чурапчинского района продолжают фиксироваться факты мошенничества с применением информационно-телекоммуникационных технологий. Группой дознания за 2 месяца 2025 года уже возбуждено 2 уголовных дела по факту мошеннических действий по ч. 1 ст. 159 УК РФ. В 2024 году зарегистрировано 15 таких фактов мошенничества.

Сегодня в повседневной жизни используется множество разнообразных высокотехнологичных устройств – пластиковых карт, мобильных телефонов и компьютеров, постоянно появляются новые модели, программы и сервисы. Одновременно с развитием таких устройств появляются виды мошенничества, позволяющие обмануть и присвоить денежные средства граждан. Чтобы не поддаться на уловки злоумышленников, достаточно знать, как они действуют, и соблюдать правила пользования мобильными телефонами, пластиковыми картами и компьютерами.

Процесс раскрытия и расследования таких преступлений достаточно сложный. Основная проблема заключается в том, что преступники находятся далеко за пределами области. Более того, деньги, которые получают мошенники, могут перечисляться в третий регион, что еще больше запутывает схему. Большая часть всех мошеннических действий начинается со звонка. При этом обман обнаруживается, как правило, не сразу, а через период времени, позволяющий не только полностью завладеть имуществом, но и скрыть какие-то важные обстоятельства.

Телефонные мошенники представляются сотрудниками банка, службы безопасности банка, сотрудниками правоохранительных органов, сообщают гражданам о том, что в отношении последних, неизвестными лицами был оформлен кредит. С целью избежание хищения денежных средств со счета банка, мошенники предлагают снять, перевести денежные средства и отправить деньги на защищенную ячейку банка (банковский счет) для сохранности денежных средств. При этом злоумышленники предоставляют счета принадлежащие неизвестным

лицам. Потерпевшие лица, самостоятельно переводят деньги на банковские счета или на абонентские номера мошенников.

Мошенники предлагают «легкий» заработок на рынке криптовалют, так называемые торговые площадки в сети интернет. Первоначально злоумышленники вводят в заблуждение, просят перевести денежные средства в небольшой сумме, в течении нескольких дней осуществляют вывод «заработанного» процента на счет потерпевшего. В последующем злоумышленники уговаривают граждан на вложения более крупной суммы, которую потерпевший вернуть не сможет.

Мошенники используют сайты-двойники (пример: туристические фирмы). Потерпевшие лица вносят денежные средства, предоплату за приобретение товаров, услуг.

Иной способ мошенничества – человек продает что-то через интернет. Ему звонят по объявлению, якобы хотят купить товар, просят снять объявление и даже предлагают предоплату, для чего просят назвать номер

банковской карты. Затем перезванивают, говоря, что платеж не прошел, и просят сообщить код, который придет в смс-сообщении. После сообщения такого кода, происходит списание денежных средств с карты. Или человек хочет приобрести товар по объявлению в интернете. Его просят перевести предоплату. Он переводит, а в результате ни товара, ни продавца, ни денег.

Не сообщайте никому реквизиты вашей карты, ни какие коды, не вносите сомнительные предоплаты.

Чтобы не стать жертвой мошенников, необходимо следовать правилам:

- не верьте звонящему;
- не выполняйте никаких требований;
- завершите телефонный разговор, положив трубку;
- обратитесь в офис своего банка.

Помните, сотрудники банка никогда не будут требовать данные вашей карты!

Группа дознания ОМВД России
по Чурапчинскому району.

Болбой!

Кирэдьиити ыларга “Бэйэни бобууну” туруорунан, түөкүннэртэн харыстанын!

Түөкүннэр араас угаайыларыгар кириэн бизээн, дьон тус үптэрин уордарар түбэлтэлэрэ элбээн иһэр. Өрөспүүбүлүсүбү, улууспутугар, Дойду үрдүнэн түөкүннэргэ албыннатан кириэн бизэрэччи ахсаана эбиллэ турар. Манньк албыннаттыга ким баҕарар түбэһиэн сөп.

Кулун тутар 1 күнүттэн, түөкүннэри утары үлэ чэрчитинэн, Дойду киин баанын көбүлээһининэн, кирэдьиити ыларга бэйэни бобууну сана сокуона олоххо кириэ. Бу өнгө “Госуслуги” нөнгүө туруоруллар. Бааннар уонна микрофинансовый тэрилтэлэр кирэдьииттэригэр, ону тэнэ тэйиччиртэн онгоһулар кирэдьииттэргэ, микрозаймнарга бобууну туруоруллар. Бобууну хаһан баҕарар уһулуохха сөп. 24 чаас иһинэн араасар. Оттон кирэдьиит историятыгар

иккис күнүгэр көстөр.

Бу өнгөнү холбуурга “Госуслуги” сыһыарыга кириэн «штрафы и налоги» диэн салааны талабыт. Манна «Установление запрета на получение кредита» диэннэ кириэбит. Оччотугар ааккыт – суолгут, төрөөбүт күнүгүт, пааспаргыт, ИНН көрдөрүүлэрэ тахсан кэлэлэр. Маны бэрэбиэркэлээн баран, барыта сөп буоллабына, «верно» диэн баттыгыт. Салгы кириэдьиити ылытын бобууну көрүгүн талабыт. Онно толору уонна быстах диэн араасар. Талан баран баттаан, сыйабыланынабытын ытабыт. Сыйабыланына икки күн иһигэр көрүлэр.

Түөкүннэргэ кириэн бизэриэм, сэрэхтээх буолун! Туһалаах өнгөнү бэйэбитигэр, ону тэнэ чугас дьонугутуруорунун.

Людмила Горохова.

КУТУРБАН

Чурапчы салиэннэтин олохтооһо, бэтэрээн үлэһиппит, өр сылларга теһулаһитинэн үлэлэбит

КАЖЕНКИНА Зинаида Дмитриевна

уһун ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан, бары аймахтарыгар чугас дьонугар дириг кутурбаммытын тиэрэбит.

С.А.Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолатын кэлэктибэ, профсоюзһа.

“САНА ОЛОХ” хаһыат

Кытабынай
эргэктэр
ГОРОНОВА
Людмила
Владимировна

Түрийтөхтөр: СӨ Ырабыллыыстыбыт, Сана
Өрөспүүбүлүсүн “Санаа” Судаарыстыбанын
аппонант тэрилтэ.

Талаараччы: СӨ “Санаа” ГАУ

Талаараччы аадырыһа: 677000, Дьакуускай
к., Орджоникидзе уул. 31, 124-кб. тел./факс: (411-2)
34-39-17 e-mail: sanaoloh@mail.ru. Российскай
Федерация Россиямаҕар СӨ салааларыгар 2020 с.
бос айын 3 күнүгэр регистрацияламмыт нүмөрү –
ПН №ТУ/14-00559.

Эргэктэһи
аадырыһа: 678670,
Чурапчы сэл.,
П.Павловна, 26 а.
Төлөпүүннэргэ:
эрэгтэктэр – 41-332,
отделлар – 41-265.
E-mail: sanaoloh@
mail.ru,
сайт: sanaoloh.ru,
telegram: @sanaoloh

Аһтар сурутар эһитер сана редакция кэбиниттэригэр мунуу сөп түбүгүр буолуох.
Сурута ыйаһар чөлүсүр кырааһаһтарга эһиттэһи аһтар тус бэйэһи сүгүр.

Индекс: ПИ964. Бээтинсэ сиидэ № 9 (11988). Кээмэйэ 2 б.л., Ахсаана 1000.
Хаһыат сыаната 26 соһк. Хаһыат нэһиттэһи биирдэ: бээтинсэ таһар.

Хаһыат 06.03.2025 с. бээтинсэ бэрлиһинэ, 07.03.2025 с. таһыста. Дьакуускай
к., Вишлойскай переулок, 20 №-дэх дьыһтыгар, “Ю.А. Гагарин” аһынан
Дьакуускайлааһы өрөспүүбүлүсүгүр типография” АУо бээтинсэһи.

Санаабын этэбин

Биир кыра этии

Хас сыл айыы Сага Дьылы көрсөр улуус баһылыгы баһыгар улууспутугар ааспыт сыл түмүгүнэн бастабыт нэһиликтэри, тэрилтэлэри, үлэ араас көрүннэрин чулуу үлэһиттэрин, биллиилээх дьоммут ааттарынан лауреаттары быһааран бэлэтээһин, биллэри буолар.

Ол дьону бырааһыннык күйгөрүн быһыгар сыанаба ыһыран таһааран хас биирдиһиргэр араас бэлэтэри, бэлэтэри, эһиттин дьахталларга сибээһи дьөрбөтүн туттары, лауреаттарга лизэнтэ кэртэһи буолар. Ол — сөп.

Ол эрэри, хомойуох иһин, онон бүтэр. Бэркэлээтэһинэ, «Сага олохпутугар» туох да хаартыска эһинэ суох, ыстаһыа быһыгар ааттара, араспаанналарга эрэ суруллар. Олору элбэх киһи аахпат, аахпыттар даһаны төһө өр өйдүү сылдыһахтарай?

Чэ, холобура, ааспыт 2024 с. улууспутугар Р.И.Константинов, И.П.Листиков, А.К.Софронов ааттарынан кимнээх лауреат буоллулар? Эбэтэр бастын үлэһиттэри, үлэһиттэри, лауреаттара диэх курдук төбөлөөн баран, биирдии салааларынан өгнөөх хаартыскаларын А-3 улахан халык кумааһыга плакат курдук бээтэтиэххэ. Ол кэннэ бары дьаһалта, култуура, дьон тоһуорулар оһдэригэр, оскуолаһарга ыйаталаан кэбиһиэххэ. Онон бүтэр.

Ол иһин, быһаччы, манньк этиилээхпин. Холобура, «Чурапчы улууһун 2024 с. бастын тэрилтэлэрэ, үлэһиттэрэ, лауреаттара» диэх курдук төбөлөөн баран, биирдии салааларынан өгнөөх хаартыскаларын А-3 улахан халык кумааһыга плакат курдук бээтэтиэххэ. Ол кэннэ бары дьаһалта, култуура, дьон тоһуорулар оһдэригэр, оскуолаһарга ыйаталаан кэбиһиэххэ. Онон бүтэр.

Оо! Оччоһуна дьон барыта көрүө, ааһыа, тустаахтар бэйэлэрэ, кинилэр төрөппүттэрэ, оһолоро, аймах-билэ дьонноһо, доһотторо, биир дойдулаах-

тара төһө эрэ кизэн туттуо, холобура онтоһуо этилэрий?

Манньк кыра плакат курдуктары нэһиликтэр бэйэлэрин сыл бастын үлэһиттэригэр эһиэ оһоруохтарын сөп бөһө. Бу курдук таһаарыһалары мунһан баран, кэлин кинигэ да бээтэтиэххэ эһиэ сөп.

Урут улууспут бастыннарын туһунан О.Жиркова таһаарыа сылдыһыт «ЧАРАҢ» уонна кэлин улуус үлэһитин сырдатар өгнөөх сурунааллар таһа сылдыһытара. Олор үчүгэйдэрин иһин сыаналаһа ыарахан уонна элбэх киһи аахпат таһаарыһалара этилэр. Онон, мин этэрим курдук, сыл бастыннарын хаартыскаларын барыларын биир илиискэ бээтэтиһэн таһаарар быдан түргэн, чэлчэки, тиийимтиэ буолара саарбаһа суох.

Дьонноһу улууспут бастын тэрилтэлэрин, чулуу үлэһиттэрин бэркэлээтэһи, кинилэрин кизэн туттуохтаахтар! Эһили санааһыт?

Иван Пономарев.

БИЛЛЭРИИ / ОБЪЯВЛЕНИЕ

► Семен Семёнович Макаров аатыгар бэрлибит байыаннай билиэт сүппүтүнэн, дьинэ суоһунан ааһыллар.

► Алёна Никитична Макарова аатыгар бэс ыйын 19 күнүгэр бэрлибит, Сылан орто оскуолатын бүтэригин туоһулуур 169532 Б нүмэрдээх аттестат сүппүтүнэн, дьинэ суоһунан ааһыллар.

@SANAOLOH